

Регионален форум “Жените в изкуството и културата и регионалните културни политики”

Читалище
ЛИК

септември 2006 плевен

В бюлетина:

- **Още веднъж за форума**
- **Хронология на събитията**
- **Презентации по темите**
- **Споделено:**
Очакванията преди
Впечатленията след
- **Контактна информация**
- **Полезни ресурси**

Още веднъж за форума

Форумът “Жените в изкуството и културата и регионалните културни политики” бе една идея, за която читалище ЛИК - Плевен започна да търси реализация още през октомври 2005 год.

В първоначалния си вид, това събитие бе само част от една по-мощна няколкомесечна кампания за промоция на и подпомагане на жените в изкуството и културата, чрез която искахме да дадем на жените в изкуството и културата знания и умения за равнопоставеността от една страна и от друга за това, как по-успешно да работят и представят своето изкуство. Да създадем мрежа от контакти, в която да се обменя информация, опит и нови знания. Да помогнем на жените да разширят хоризонта си за това, как се променя националният и европейски културен облик и как те по-активно да се впишат в него. Да допринесем за това жените да имат нови знания умения как изкуството и културата да се използват по-активно като социален инструмент, чрез които да се развива общността. Как да станат по-независими от намаляващата държавна подкрепа. Как да работят в културна мрежа и да споделят ресурси. От друга страна чрез проекта искаме да направим крачка към създаването на условия за откриване и възпитание на нови публикации, да обогатим културно - социалния контекст на региона. Да промотираме независимото женско изкуство, което може да е полезен инструмент в работата на женските НПО със социално изключени групи и в популяризирането на джендър политиките.

В този си по-мощен и задълбочен вид нямахме шанса да отпочнем кампанията, но част от нея - Форумът срещна като самостоятелен проект подкрепата и интереса на “Фабриката” и така през юли 2006 стартира неговата реализация.

Онова, което лансирахме като повод и цел на това събитие се изразяваше във възможността да се съберат в едно и също време и място два различни типа политики - тази за равнопоставеността на жените и за културните практики и културно предприемачество. Да се потърси връзката с регионалното развитие и социалните политики, защото в регионите културата има от една страна най-голям ефект върху местното икономическо развитие, върху заетостта на жените, а от друга има силно изразен социален елемент и социална ангажираност.

➤ Хронология на събитията

Искаше ни се на форума да поканим хората от региона, които ежедневно - къде с много знания и експертиза, къде интуитивно и с ентузиазъм правят местните културни събития. Да ги срещнем с други, които имат специфични знания и натрупан опит, следят както нашите, така и чужди модели и практики и благодарение на сериозната си работа формират политики.

Честно казано за екипът на ЛИК, инициатор на форума, най-голямото предизвикателство бе редом с донорската подкрепа, да се преборим за съпричастието към проекта и на Местната власт. Не само заради доосигуряването на нужните средства, а повече като израз на това, че публично - частните партньорства са реално възможни. И за да подскажем отново, че културата неразделно присъщ елемент в развитието на общностите, редом с икономика, инфраструктура и тежки социални проблеми.

Хронология на събитията

Работната програма на форума на стартира с участието на Местната власт, която освен жест на уважение към темата за равнопоставеността на жените, даде да се разбере, че идентифицира културата и изкуствата като част от общностното развитие.

Презентацията за това що е то джендър и защо е обект на национални и европейски политики поднесе на участниците Станимира Хаджимитова, Президент на Български фонд за жените. Един човек с вече сериозно натрупан опит и “борби” за равните права и законодателното им уреждане у нас, Координатор за България на Работната група по равнопоставеността към Пакта за Стабилност.

Като продължение на темата, но в частност “Участие и равнопоставеност на жените на културния пазар” Таня Иванова, докторант по “Етика и социални изследвания на пола” в СУ “Климент Охридски” представи своята гледна точка върху три проблема на женското изкуство. Първо: как чрез изкуството се легимира женския свят; как и защо «женското» писане е различното писане; как медиите говорят за явлението «женско» авторство. Второ: как бездната от пропуснати у нас революции / сексуалната, феминистките движения и пр. / днес ни изправя пред дефицита на активна гражданска позиция на артиста и изобщо на културата като инструмент за гражданско участие. За изследователите като Таня е любопитно да наблюдават проблемите, на които се спира жените автори, артисти: травмите, жертвите, остаряването, сексуалността, самотното

майчинство...Все неща от онази социално - психологическа скала, от които можешите и «чуващи» творци / особлено в новото европейско изкуство/ правят забележителни неща.../ Изобщо за нас появяването на новото поколение «изледователи» едновременно и на културните процеси и на социо-пола в тях като Таня си беше истинска находка...най-малкото защото успяват по един деликатно - безпardonен начин да провокират и карат да мислиш и търсиш...../

Другото изключително ценно «появяване» на Форума бе на човек на Червената къща. Искрено благодарим за Цветелина Йосифова, която въпреки френетично натоварения си работен график беше в Плевен. Ценно, защото Къщата за годините на своето съществуване се превърна във фактор, в явление, в една «свободна зона» за дебат, за представяне на ново изкуство... А «свободните зони» са си цяло богатство...

По предварителната ни програма, Цвети трябваше да «поеме» темата за «Културния контекст и културните практики», която и «лежеше» най-малкото заради изключителни: и «бекграунд»...Споделената «лична история» за създаването, идеите, живота и случващото се в Червената къща си беше повече от презентирание на тема...Малко след това достатъчно много хора в залата споделиха щастието си да чуят и срещнат такъв човек...

В работния формат последва една не толкова емоционална и «артистична» тема, като Регионалното развитие и възможностите за културните организации да се впишат в него...Не толкова..., но безкрайно важна и полезна за всеки, който иска да се нарече «културен мениджър»...Защото, колкото и да не ни се иска да се занимаваме с планове стратегии и програми - неизбежното «зло» вече е тук...Плановите и стратегиите, както на ниво община, така и на ниво регион, са онова, в което ще залегнат идентифицирани проблеми, точки на намеса за решаване, тенденции за развитие и най-вече средствата /финансови/ за тяхното случване...Вярно, че чистата култура и изкуство рядко се срещат в някоя от частите на един общински план

/ макар да има добри изключения/, но проблема за това «си е на давящия се»...

С тази работна сесия искахме да «подскажем» на участниците, че сектора култура по места, трябва достатъчно сериозно да се заяви, да поработи било с помощта на експерти било самостоятелно, така щото да си извоюва правото на «присъствие» в планирането и финансирането...Още повече, че «темата» съвсем не е нова

/ проектното финансиране, създаването на работеща система от публични фондове, в т.ч. общински фондове за развитие на културата, съхраняване на културно - историческото наследство и пр./ отдавна са обект на дискусии, но същинската работа тепърва започва да се върши...Добрата новина, която споделят като пряко занимаващи се с това експерти, като лектора на тази сесия Дикран Ованесян, е че регионалните и общински планове са «отворено система, подлежаща на постоянно актуализиране» и там е мястото на културния сектор да се «впише», разработи и депозира своите проекти и програми...

И преди да сме уморили от теми за размисъл и провокиране на про-активно поведение нашите участници, «разредихме» атмосферата със съпътстващата форума културна програма.

Първата самостоятелна изложба в Плевен на габровската художничка Ема Вертерова в галерия «Илия Бешков» си беше истинска експресия...Неочаквана, различна и завладяваща...лично аз дори тайно завидях на гостите ни - колегите от галерия «Видима» за шанса често да представят работите на Ема...

В предварителната селекция на арт-събитията за форума, специално търсехме «продукт», който професионално да е съчетал майсторството на артиста и онова, за което говорим, търсейки мисията и възможностите на изкуството: инструмент за социална промяна, «високоговорител» за социални и граждански послания...Моноспектакълът на Мария Статулова «Надежда сляпата», който участниците във Форума видяха в камерната зала на ДТ «Иван Радоев» - Плевен се оказа «точното

нещо на точното място"...А че Статулова си "актьорище" от класа - без коментар....

Края на първия ден на Форума сложихме с чаша вино и с няколко часа истинско "жужене" от емоции, запознаване с нови хора, споделяне на идеи и проблеми...

Хубава вечер...

Вторият работен ден на форума планирахме като по-приложен и технократски - от концепции и политики - към практики и възможности....

Културологът Кристина Разсолкова, която е един безкрайно отзивчив и щедър към всяка нужда от подкрепа и споделяне на "ум и разум" човек, сподели американски и европейски добри практики за срещата между изкуството и публиките, за търсенето и работата с общността, за креативността на работещите в културни организации екипи...И макар в началото на презентацията и да чухме в залата скептичен шепот "...да, да, в Америка става, ама елата у нас...", в последствие в дискусиата самите скептици дадоха да се разбере, че "нова топла вода трудно се открива", че "понякога новото американско или европейско е добре забравено старо българско"...Да, факт, само дето в Америка или Европа хората продължават да полагат ежедневни усилия и да го правят, а ние тук си търсим оправдания или оплакваме "кризата" ...

Радвам, се след Кристина "светнаха много лампички" ...

А след като "светне лампичка", дойде хъс и енергия, идва ред "да облечеш идейката", така че други - с възможности да я разберат, харесат и подкрепят....т.е проектите, проектното разработване...

Културният консултант на Швейцарската културна програма в България Габриела Антонова бе "полезният" човек, когато става реч за проекти... Какво, защо, как и какво от това са част материята на проектите...Някои участници в залата имаха опит в проектната работа, други никога не се бяха сблъскали с подобно нещо, но хубавото е че се чу "трябва да се опита - всичко се учи"...

Логичният завършек, бе представянето на отворената подкрепяща конкурсна програма на РРЦК "ФабриКата", Габрово. Регионалният координатор Мая Кръстева представи Центъра, неговите първи пилотни проекти - едни от които бе самият Форум и обявения конкурс за подкрепа на професионални арт-проекти.

Мая се оказа най-"обсаденият" от участници лектор на Форума, най-питаният и търсен, което си беше живо доказателство за заинтригувани и даващи заявки за бъдеща работа колеги...

И така - в общи линии - това беше...Радваме, че се справихме / по мнението на нашите гости/, за което безкрайно БЛАГОДАРИМ. Ние, обаче, екипът на ЛИК, след край на емоциите и трезвата преценка си "хванахме" няколко "гафа" и

"недоизпипани" неща, които вече са в графата "уроци"...

Джендър политиките - защо и как

презентация на Станимира Хаджимитова, президент на Български фонд за жените, София

Що е "джендър"?

ПОЛ (БИОЛОГИЧЕСКИ ПОЛ)
<ul style="list-style-type: none"> ■ Физически ■ Универсален ■ Вроден ■ Неизменим

ДЖЕНДЪР (СОЦИАЛЕН ПОЛ)
<ul style="list-style-type: none"> ■ Социален ■ Зависим от културата на обществото ■ Заучен, придобит ■ Променящ се

Джендър роли

	Жени	Мъже
Репродуктивна роля	<ul style="list-style-type: none"> ■ Раждане и отглеждане на дете ■ Организиране на домакинството 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Липсва ясно определена роля
Продуктивна роля	<ul style="list-style-type: none"> ■ Село: стопанство ■ Град: услуги, изпълнителски кадри ■ Вторичен източник на доходи 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Източник на основни доходи ■ Често заемат престижни работни места
Обществена роля	<ul style="list-style-type: none"> ■ Управление / политика на общността 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Политика на общността

Роли на жените

- В къщи – репродуктивна роля
- В работата – продуктивна роля
- В общността – управление и политически роли

Джендър отношения

- **ДЖЕНДЪР РОЛИ**

Социално определени

- Джендър ролите влияят на **РАЗДЕЛЕНИЕТО НА ТРУДА**
- Трудът се **ОЦЕНЯВА** различно, в зависимост от това, кой го извършва
- Различните роли, работа и оценка на работата, определят различен **ДОСТЪП** до позициите на вземане на решения, до услугите и до ползите
- Диференцираната оценка на работата и достъпа поддържат съществуващите **ВЛАСТОВИ ОТНОШЕНИЯ**, което пък задълбочава джендър ролите

РЕЗУЛТАТ:

ПОДЧИНЕНОСТ НА ЖЕНИТЕ

- Има много малко жени в политиката и такива, които заемат високи постове
- Статусът на жените е като на по-слабия пол
- Жените често не участват в процеса на планиране и вземане на решения
- Процесът на социализация засилва и поддържа тази подчиненост

РЕЗУЛТАТ:

МАРГИНАЛИЗАЦИЯ НА ЖЕНИТЕ

- Работата на жените въпреки не се оценява от обществото
- Жените имат по-малък достъп и контрол върху ресурсите и облагите на обществото
- Жените имат ограничени възможности
- Жените получават по-малка заплата от мъжете за една и съща работа
- Жените са последните, които биват наети на работа и първите, които биват уволнени
- Насилие – у дома и на работното място

НЕГАТИВНИ ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ЛИЧНОСТТА НА ЖЕНАТА

- Ниско самочувствие
- Намален контрол върху собственото тяло
- Прекалено ориентиране към другите хора/ саможертва

РЕЗУЛТАТ:

ПОТИСНАТОСТ НА МЪЖЕТЕ

- От мъжа се очаква да бъде силен и да контролира живота си, както и този на семейството си
- Смята се, че мъжете не чувстват болка и не са емоционални колкото жените
- Не се очаква момчетата и мъжете да изпитват нужда от близост, окуражаване и внимание, което се счита за вредно за тяхното чувство за място и значимост в света. Ако момче или мъж помоли за помощ, то се смята за слабо или се оприличава с жена
- Мъжете се третират като наследствено агресивни и буйни.
- Насилието над жени се опрощава по-често от насилието над мъже.
- Счита се, че мъжете не могат да се въздържат в своите сексуални желания

НЕГАТИВНИ ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ЛИЧНОСТТА НА МЪЖА

- Силно напрегнати
- Контролиращи
- Доминиращи
- Егоцентрични
- Емоционално въздържани

Джендър политика?!

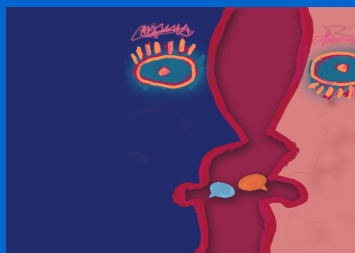
- ДА УЧАСТВАШ ВЪВ ВЗЕМАНЕТО НА ВАЖНИ РЕШЕНИЯ
- ДА ИМАШ ДОСТЪП ДО РЕСУРСИТЕ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
- ДА ПОЛУЧАВАШ РАВЕН ДЯЛ ОТ БЛАГАТА, РЕЗУЛТАТ НА РАЗВИТИЕТО

Между изкуството и неговата публика

Презентация на Кристин Разсолкова, културолог

Автор и публика

...Защото основното правило за съществуването не само на съвременното, но и на изкуството изобщо е наличието на автор и творба, която да срещне своята публика...

Всеки път, когато се опитам да пиша или да правя изкуство, мислейки за публиката не мога да изразя себе така както искам и имам нужда и самото произведение става безжизнено. Затова мисля, че трябва да правя изкуство за самия себе си и ако когато съм свършил и някой друг се интересува от него то това вече няма много общо с мене. Аз не съм отговорен за публиката. Аз съм отговорен за себе си.

Ролята на артиста е да се отдаде на смело изследване на самия себе си. Най-ценен е примерът, който дава, а не създадените произведения. Да разглеждаш произведението на изкуството като **нещо отделно** от процеса на създаването му означава да не разбереш същността на изкуството.

Концепции

- ..А какво общо има изкуството с публиката?..
- Изкуството и публиката са два полюса. Между тях има пропаст ...или вакуум
- Изкуството и *неговата* публика са взаимно обвързани; не могат да съществуват поотделно

“Не угаждайте на публиката. Вдъхновявайте я.”

- Членове на една артистична общност
- Приятели на художествена институция
- Поддръжници и спонсори
- Учеща и забавляваща се публика

Как се работи с публика?

Системата на членство в музея “Хай”, Атланта

ОБЩ ПАКЕТ привилегии за членовете за 12 месеца

- Неограничен безплатен достъп до музейните колекции, специални изложби и петъчни джаз сесии
- Покани за предпремиерни събития и разглеждане на нови изложби
- 10% намаление за магазина, кафето и ресторантите на музея

- Доступ и намалена такса за музейния паркинг
- Абонамент за тримесечно издание на музея, посветено специално на членовете на „Хай“, както и за всички печатни и електронни издания на музея
- Намалена такса за всички филми, лекции, симпозиуми и уоркшопи
- Намалена такса за подаряване на членство в „Хай“ на друг човек
- Намалена цена за билети в един от театрите и симфоничния оркестър на Аталанта
- Намален абонамент за избрани списания за възрастни и деца

Система на членство

Нива на членство

- ОБЩО НИВО
- ПАТРОНИ НА МУЗЕЯ
- МУЗЕЙНИ КРЪГОВЕ
- СОЦИАЛНО ЧЛЕНСТВО

ОБЩО НИВО

- Индивидуално членство (\$65)
- За двама (\$90)
- Семейно членство (\$90)
- Подпомагащи членове (\$150)
- Млади патрони на музея (\$95 и \$150)

ПАТРОНИ НА МУЗЕЯ

- Патрон (\$300)
- Патрон донор (\$600)
- Поддържащ патрон (\$1000)

МУЗЕЙНИ КРЪГОВЕ

- Член на кръга (\$1750 - \$2999)
- Поддръжник на кръга (\$3000 - \$4999)
- Благодетел на кръга (\$5000 - \$9999)
- Кръг на директорите (\$10000 и повече)

СОЦИАЛНО ЧЛЕНСТВО

- Ученици и студенти (\$35 и \$55)
- По-възрастни хора (\$55 и \$80)
- Асоциирано членство
- Членство на преподаватели и педагози (\$55, \$80 и \$80)

Групи, поддържащи музея

Области на интерес:

- Колекционери на американско изкуство
- Приятели на декоративните изкуства

- Фото форум
- Общество за съвременно изкуство

Състав:

- членове на музея;

Дейности:

- образователни и социални програми, специални семинари и пътувания за колекционери;

Какво финансират:

- програми в горните области и купуване на нови произведения;

Доброволци

Участват в:

- Съвместната програма на „Хай” и Лувъра
- Посрещане и подпомагане на гостите на музея и помощ в специализираните музейни програми
- Дежурства в залите на музея по три часа дневно, сутрин и вечер и в уикендите
- Семейните програми като помощници на художниците, които работят с посетители на музея
- Образователни програми за ученици и възрастни след предварително едногодишно обучение

Операта в Сидни

Създаване на корпоративни партньорства

- Цели:
 - създаване на стратегически връзки и поддържане на положителни отношения с бизнес средите
- Представяне на възможностите на операта:
 - 2500 представления и 4 млн. посетители годишно;
 - Уникални възможности за бизнес и маркетинг на нови продукти

Схема за корпоративни партньорства

Пакет от конкретни привилегии за всеки партньор:

- ✚ Свързване на името на компанията с това на Операта в Сидни, с публиката и позициите на операта на пазара
- ✚ Бизнес възможности
- ✚ Пакет от предложения, съобразени с конкретните бизнес цели на партньора
- ✚ Връзка със световно известни програми и събития в областта на изпълнителските изкуства
- ✚ Отделен финансов мениджър, отговорен за всяко от бизнес партньорствата
- ✚ Значителна сума за безплатни билети, събития и приеми
- ✚ Достъп до знаменити зали и пространства в сградата на операта за организиране на корпоративни събития
- ✚ Запазване на билети с предимство

- ✚ Турове на сградата, организирани специално за компанията
- ✚ Публично обявяване на партньорството и поставяне на знака на компанията в сградата на Операта
- ✚ Покани за премиерни представления
- ✚ Покани за откриване на програми и други събития, които дават добра възможност за бизнес връзки
- ✚ Възможности за комерсиални фото и кино сеанси в сградата
- ✚ Обявяване на партньорството във всички публикации и маркетингови материали на операта
- ✚ Творчески и новаторски инициативи с цел промоция и продажба на определени бизнес продукти
- ✚ Представяне на нови продукти

Галерия “Тейт Модерн”, Лондон

Образователни програми и събития

- Разговори и дискусии:
 - специализирани лекции от теоретици, художници, критици;
- Безплатни лекции:
 - Автори, куратори, изследователи говорят за визуална култура и представят творби в “Тейт”
- Обиколки на галерията:
 - Индивидуални, за двама, обедни, за цяла изложба, обиколка с обед/вечеря, групови, пр.
- Симпозиуми:
 - Представяне на изследователски проекти, дебати, често с партньорска организация
- Курсове и уоркшопи:
 - На всякакви нива; вечерните завършват с чаша вино
- Филми:
 - Документално, архивно и международно кино;
- Музика и изпълнителски изкуства:
 - Нови интерпретации на изложби и експозиции в “Тейт”
- Семейни програми:
 - Откриване на произведения чрез игра; по всяко време, ваканции, уикенд, пр.; Приказки в “Тейт”,
- Празно платно:
 - От 15-23 годишни за 15-23 годишни; как се възприема изкуството - разговори, дискусии, купони в галерията;
- Училища:
 - Програма в подкрепа на националния учебен план по изкуства и дизайн;
- Програми за различни общности:
 - Безплатни програми за хора с всякакви интереси; имат отделен уеб сайт

- Он-лайн програми
- Мултимейдийна обиколка на галерията

Националната галерия в Лондон

- “Избери си картина”
- “Шумни картини”
- “Articulate website”

Образователни схеми

Роял Фестивал Хол, Лондон

- “Свири в оркестъра”
- Програма “Отворена репетиция”

➤ Споделено:

Очакванията преди

Впечатленията след

Споделено

На всяко подобно събитие едно от най-ценните неща са срещите между хората. И този път, както често се случва при подобни събирания по едно и също време, на едно и също място на много и различни личности, най-интересно стана накрая. Преди финала на втория ден забелязвахме как повечето участници вече разкрепостени и “потопени” в темите, бързаха да споделят идеи, провокирани мисли и дискусии, да разменят адреси и телефони.... Чухме колеги, които вече уговаряха съвместни изяви и културни прояви... Чухме покани за гостуване в съседния град... и пр. и пр.

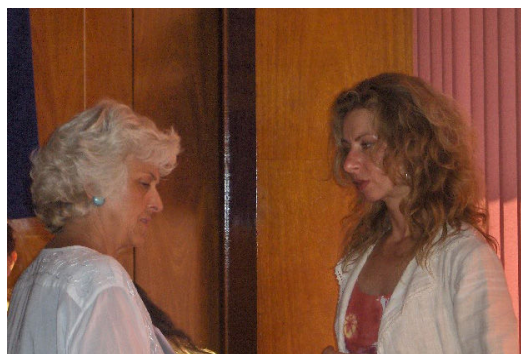
Всъщност, това си беше знак, че онзи обмен на информация, който искахме да протече в пространството започва да се случва... след пространството ще дойде и времето А ние къде “под сурдинка”, къде “наяве” се опитвахме да уловим репликите.... и ето какво “хванахме”....

“ Винаги участвам в подобни форуми и семинари... И колкото повече го правя, толкова повече разбирам колко много не знам...”

“...За първи път присъствам на подобно нещо... и съм очарована от лекторите и гостите...”

“ Често казано дойдох от едното само любопитство, защото не очаквам кой знае какво... Но след като изписах цели листове с идейки май си струваше....”

“Хареса ми, че видях събрани всички изкуства в едно в тези два дни...Видяхме театър, музика, изобразително изкуство и то на ниво...”

“...Съжалявам само, че не ни стигна време за дискусиите...”

“ В натовареното им ежедневие имам огромна нужда от подобна атмосфера, като тази, която видях тук. Надявам се да работите със същия хъс и желание, защото от такива има нужда...”

“Беше хубаво събитие и мисля полезно. Трябва, обаче, този форум да е само поставено начало, което да се развие и продължи. Трябва да мислим в тази посока...”

➤ Контактна информация

КОНТАКТНА ИНФОРМАЦИЯ

Регионален Ресурсен Център за култура “Фабриката”

Ул. “Скобелевска” 28 А

5300 Габрово

тел. 066 / 807 590

GSM: 0878 8075 93

e-mail: fabricata@gmail.com

www.fabrikata.bg

Читалище ЛИК

Ул. “П. Р. Славейков” 23

5800 Плевен

тел. 064 / 82 37 13, факс: 064 / 84 81 63

e-mail: lik@mbox.digsys.bg, lik@mbox.contact.bg

www.likpleven.org

➤ Полезни ресурси в
Интернет
пространството

ПОЛЕЗНИ РЕСУРСИ В ИНТЕРНЕТ ПРОСТРАНСТВОТО

ПРО- Хелвеция, Швейцарска културна програма в България

www.pro-helvetia.bg

Евро – български културен център, София

www.eubcc.bg

Български фонд за жените

www.bgfundforwomen.org

Червената къща – център за култура и дебат, София

www.redhouse-sofia.org

Асоциация на културните мениджъри в България

www.cultmanagers.org

Интернет портал за култура

www.cult.bg

Сдружение "Изкуство Днес", Пловдив

www.arttoday.org

Гьоте-институт София

www.goethe.de/ins/bg/sof/deindex.htm

Портал Литературна мрежа

www.liternet.bg

Културна политика

www.culturalpolicy.dir.bg

Културни организации – връзки

www.kulturniorganizacii.start.bg